O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

TERMIZ DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

“TASDIQLAYMAN”
Termiz davlat pedagogika instituti
rektori _____ A.B. Xasanov
“28” August 2026-yil

10.00.02 - O‘zbek mumtoz adabiyoti ixtisosligi bo‘yicha tayanch doktorantura (PhD) ga kirish imtihon

DASTURI

Termiz–2026

ANNOTATSIYA

Mazkur dasturdan 10.00.02 – O‘zbek mumtoz adabiyoti ixtisosligi bo‘yicha tayanch doktorantura (PhD) ga topshirishda foydalaniladi. Imtihon jarayonida mutaxassislar talabgorning nazariy va kasbiy tayyorgarlik darajasini, uning ushbu fanning shakllanishi va rivojlanishi tarixini, umumiy konsepsiyalari va metodologiya masalalarini, manbalarini, shu asosida bilimlar tarmog‘ining asosiy nazariy va amaliy muammolarini, mavjud materialni nechog‘lik bilishini aniqlab berishi, uning ilmiy adabiyotni, shu jumladan, chet el davriy nashrlarini hamda ilmiy tadqiqotlarning zamonaviy usullarini qanchalik egallaganlik darajasini aniqlash doirasida tuzilgan bo‘lib, unda ta’lim nazariyasining umumiy masalalari bilan bir qatorda har bir fanning o‘ziga xos xususiyatlarini aks ettiruvchi tushunchalar, bilim, ko‘nikma va malakalarga qo‘yiladigan talablar, kasbiy va pedagogik kompetensiyaga doir imtihon savollaridan namunalar tavsiya etilgan.

Tuzuvchilar: f.f.b.f.d. (PhD), dotsent L.U.Mardonova

f.f.n., professor P.Alimov

Taqrizchilar: f.f.d., v.b.professor N.Yuldashev

f.f.b.f.d. (PhD), dotsent S. Raimova

p.f.b.f.d. (PhD), dotsent Z. Berdiyeva

Dastur Termiz davlat pedagogika institutining “O‘zbek tili va adabiyoti” kafedrasining 2026-yil 26 -avgustdagi № 1 -sonli majlisida muhokama qilingan va tavsiya etilgan.

Mazkur dastur Termiz davlat pedagogika instituti Ilmiy-texnik kengashining 2026-yil “26” avgustdagi № 3 -sonli majlisida muhokama qilinib, ma’qullangan.

KIRISH

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017-yil 22-maydagi 304-sonli “Oliy o‘quv yurtidan keyingi ta’lim tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Qarori bilan tasdiqlangan “Oliy o‘quv yurtidan keyingi ta’lim to‘g‘risidagi Nizom”i oliy ilmiy pedagogik kadrlar tayyorlash tizimini jahon standartlari darajasiga ko‘tarish vazifasini kun tartibiga qo‘ydi. 2016-yil 13-maydagi PF-4797 Farmonida aks etganidek, o‘zbek tili va adabiyoti qadimiy va boy tarixga ega bo‘lib, uning shakllanishida mintaqamiz hududida yashagan baqtriylar, so‘g‘diylar, xorazmiylar va boshqa elat va millatlar o‘z ta’sirini ko‘rsatgani haqida qadim ilmiy manbalar dalolat beradi. Qadim turkiy, mumtoz adabiyotimizning Mahmud Koshg‘ariy, Yusuf Xos Hojib, Ahmad Yugnakiy, Atoyi, Sakkokiy, Lutfiy kabi namoyandalarining xizmati va qoldirgan merosi muhim o‘rin egallaganini qayd etish joiz. O‘zbek adabiy tili, ayniqsa, XIV- XV asrlarda – Amir Temur va temuriylar davrida rivojlanishning yangi, yuksak bosqichiga ko‘tarildi. Buyuk shoir va mutafakkir Alisher Navoiy umumbashariyat madaniy xazinasidan munosib o‘rin olgan o‘lmas asarlarini aynan ona tilimizda bitib, uning shuhratini butun olamga yoydi.

O‘zbek adabiyoti ixtisosligi bo’yicha tayanch doktoranturaga kirish imtihonining ushbu dasturi yuqoridagi talablardan kelib chiqqan holda tuzildi va taqdim qilingan mavzular, nazorat savollari tadqiqotchilar bilim saviyasini aniqlashga yetarli kafolatdir.

Dastur talabgorlarning yuqori malakali mutaxassis bo‘lishi uchun zarur bo‘lgan muhim manbalarni o‘z ichiga oladi.

O‘zbek mumtoz adabiyoti tarixi

Eng qadimgi og‘zaki adabiy yodgorliklar, ularning manbalari. Markaziy Osiyo mif va afsonalari. “Avesto” adabiy manba sifatida. “Avesto”ning o‘rganilishi tarixidan.

O‘rxun-Enasoy bitiktoshlari adabiy manba sifatida. O‘rxun-Enasoy yodgorliklarining janr xususiyatlari. To‘nyuquq bitigi. Unda shaxs va millat erki .

Mahmud Koshg‘ariy va uning “Devonu lug‘oti-t-turk” asaridagi afsona va xalq qo‘shiqlari.

Yusuf Xos Hojib hayoti va ijodi. “Qutadg‘u bilig” hamda ijtimoiy-siyosiy va falsafiy masalalar. Dostonda axloqiy va estetik qarashlar. Dostonning janr xususiyatlari: masnaviy, qasida, to‘rtlik va g‘azal unsurlari. Asarning ahamiyati.

Ahmad Yugnakiy hayoti va ijodining manbalari. Adib hayoti va ijodining o‘rganilishi tarixi. “Hibat ul-haqoyiq”ning janr xususiyatlari. Hadislar mazmunining badiiy talqini va uning ahamiyati.

Ahmad Yassaviy. "Devoni hikmat" va hikmatnavislik an'anasi. "Devoni hikmat"ning mavzu ko'lami va ma'rifiy ahamiyati.

Nosiriddin Rabg'uziy hayoti va ijodi. Adib ijodining o'rganilish tarixi. "Qisasi Rabg'uziy" ("Qissasu-l-anbiyo") – o'zbek badiiy nasrining ilk namunasi sifatida.

Noma janri va uning takomil bosqichlari. Munozara janri. Temuriylar davrida adabiyotshunoslikning fan sifatidagi taraqqiyoti. Nizomiy, Dehlaviy, Sa'diy va Hofiz asarlarining tarjimalari.

Qutb hayoti va ijodi. "Xisrav va Shirin" dostonining yaratilish tarixi, nusxalari.

Sayfi Saroyi hayoti va ijodi. "Gulistoni bi-t-turkiy" asarining tarkibi. Asardagi asosiy g'oya, yoritilgan masalalar.

Haydar Xorazmiy ijodi. Haydar Xorazmiy hayoti va ijodining manbalari. "Maxzanu-l-asror" dostoni va Nizomiy ijodi. Dostonning kompozitsion qurilishi va syujeti.

Atoyi ijodiy merosining o'rganilishi tarixidan. Atoyining lirik merosi.

Sakkokiy hayoti va ijodining o'rganilish tarixi. She'riyatining janr xususiyatlari va mavzu ko'lami.

Gadoiy hayoti va ijodining o'rganilish tarixi. Gadoiyning ijodiy merosi.

Husayniy lirikasining badiiy xususiyatlari. Alisher Navoiy Husayn Boyqaro haqida.

Sayyid Qosimiyning "Majma'u-l-axbor" dostoni. Shoirning "Gulshani roz", "Haqiqatnoma", "Ilohiynoma" dostonlaridagi ijtimoiy-siyosiy va axloqiy-ta'limiy masalalar.

Lutfiyning ijodiy faoliyati. Lutfiy va Navoiy. Lutfiy lirikasining janr xususiyatlari.

Alisher Navoiy. Hayoti va ijodiy faoliyati. Shoir hayoti va ijodining manbalari. "Xazoyinu-l-maoniy" – lirik qomus sifatida: tuzilishi va janr xususiyatlari. Mavzular doirasi, g'oyalar va timsollar tizimi.

"Xamsa". "Hayratu-l-abror" dostoni. Dostonning tuzilishi, janr xususiyatlari. "Farhod va Shirin" dostonida insonparvarlik g'oyalari, orzu-umidlari Farhod siymosida. "Layli va Majnun" dostonida pok va yuksak muhabbat ifodasi. Undagi bosh qahramonlar hayoti. Dostonning g'oyaviy mundarijasi, timsollar olami. "Sab'ai sayyor". Shoh Bahrom timsoliga xos fazilat va ziddiyatlar. Dilorom – iste'dodli san'atkor, vafodor yor timsoli. "Saddi Iskandariy" – falsafiy-ta'limiy, ijtimoiy-siyosiy va ma'rifiy asar. Navoiyning adolat haqidagi qarashlari talqini.

"Lisonu-t-tayr" falsafiy-tasavvufiy doston sifatida. Navoiyning tasavvuf falsafasi va axloqiga xos munosabati. Simurg' – najot timsoli.

"Mahbubu-l-qulub" asari. Asarning adabiy-estetik, axloqiy- ta'limiy ahamiyati, badiiy xususiyatlari.

Alisher Navoiy manoqiblari. "Xamsatu-l-mutahayyiriyin" asarining mundarijasi. Asarda Jomiy timsoli. "Holoti Sayyid Hasan Ardasher", "Holoti Pahlavon Muhammad" asarlarida tarixiy shaxslar talqini.

Adabiyotshunoslik asarlari: "Majolisu-n-nafois" tazkirasida Alisher Navoiyning adabiy-estetik qarashlari talqini. "Mezonu-l-avzon" va aruz nazariyasi takomili.

Alisher Navoiy ijodida qofiya tizimi. Navoiy she'riyatida qofiyaning tuzilishiga ko'ra turlari: muqayyad qofiya, mutlaq qofiya.

Alisher Navoiyning "Devoni Foniy" poetikasi. Devonning tarkibiy tuzilishi. Devondagi g'azallarning yaratilish xususiyatlari. "Fusuli arbaa"da to'rt fasl talqini.

Badiiy san'atlar va ularning Navoiy she'riyatidagi o'rni. Mumtoz poetikada ilmi badi'. Ma'naviy va mushtarak san'atlar.

Bobur. Ijodkor biografiyasi va adabiy merosining o'rganilishi. Shoir lirikasining janr xususiyatlari. "Boburnoma" – badiiy-memuar asar sifatida. Boburning ilmiy merosi: "Risolai aruz", "Mubayyin" asarlari.

Xoja ijodi. Mumtoz hikoya namunalari.

Pahlavon Mahmud ijodi va uning ruboiylari. Shoir ijodining o'rganilish tarixi. Javonmardlik tariqati va irfoniy kamolot.

Oltin O'rda adabiy muhiti. Sayfi Saroyi va uning "Gulistoni bit-turkiy" asari.

Bahovuddin Naqshband va tasavvuf. Naqshbandiya tariqati.

Abu Mansur as-Saolibiy ijodi va tazkira. "Yatimat ad-dahr" asari.

Mashrab ijodiy merosi. Mashrabshunoslik tarixidan. Mashrab lirikasi. "Qissai Mashrab" asarining shoir biografiyasi va adabiy merosini o'rganishdagi o'rni.

So'fi Olloyor. Ijodkor adabiy merosining o'rganilishi. "Sabotu-l- ojizin" asarida ma'rifiy masalalar.

Shermuhammad Munis adabiy merosi. Ijodkor asarlarining o'rganilishi. Shoir devonining janrlar tarkibi va badiiyati.

Ogahiy biografiyasi va adabiy merosi. Ogahiyshunoslik tadriji. "Ta'viz ul-oshiqin" devoni. Ogahiy lirikasining janr xususiyatlari va mavzu ko'lami. Ogahiy – tarixnavis. Ogahiy – tarjimon. Ogahiy ijodida Navoiy an'analari.

Uvaysiy hayoti va ijodi. Shoiraning lirik merosi. "Shahzoda Hasan" va "Shahzoda Husayn" dostonlari.

Nodira hayoti va ijodi. Shoiraning lirik merosi. Nodiraning badiiy mahorati.

Mumtoz o‘zbek adabiyotining xos xususiyatlari. Bu davr adabiyotining takomil bosqichlari. O‘rganilish tarixi. Yangi o‘zbek she’riyatining yuzaga kelish omillari.

Komil Xorazmiy. Shoir lirikasining mavzu ko‘lami va badiiyati. Komil Xorazmiy va yangicha ma’rifatparvarlik.

Feruz – madaniyat va san’at homiysi. Shoir she’riyatining janr xususiyatlari va mavzu ko‘lami.

Muqimiy hayoti va ijodining o‘rganilish tarixi. Shoir lirikasi. Muqimiy hajviyotining xos xususiyatlari. “Sayohatnoma”lari. Muqimiy ijodida maktub janri.

Furqat biografiyasi. Furqatshunoslik tadriji. Shoir lirikasi. Furqat she’riyatida rus mustamlakasiga munosabat masalasi. Furqat va jadidchilik. Tasavvuf ta’limotiga oid qarashlari. Furqat manzumalari. Furqatning chet ellardagi ijodiy faoliyati.

Is'hoqxon Ibrat adabiy-ilmiy merosining o'rganilishi. Ibrat – ma'rifatparvar shoir. Ijtimoiy-ma'rifiy faoliyati: "Matbaai Is'hoqiya", "Kutubxonai Is'hoqiya". Ibratning ilmiy asarlari.

Mahmudxo'ja Behbudiy va Turkiston milliy matbuoti. Ijodiy merosi. "Padarkush" pesasi. Publitsistikasi. Adabiy-estetik qarashlari. Sayohat xotiralari.

Abdulla Avloniy. Adabiy merosi. Avloniyning pedagogik asarlari. "Turkiy guliston yoxud axloq" asarining ma'rifiy-axloqiy va pedagogik qarashlar taraqqiyotidagi o'rni. Avloniy dramalari. "Afg'on sayohati" asari.

Tavallo adabiy merosi. "Ravnaqu-l-islom"dagi she'rlarning mavzu ko'lami va badiiyati.

Fitrat dramaturgiyasi. She'riyati. Dramalari. "Abulfayzxon" tragediyasining tahlili. Ijtimoiy-publitsistik asarlari: "Munozara", "Hind sayyohi", "Sharq siyosati".

Hamza adabiy merosi. Adabiy merosining yangicha talqini. "Devoni Nihoniy"da an'ana va yangilanish. Hamza she'rlarida milliy uyg'onish g'oyasi. Hamza nasri va jadidchilik. "Yangi saodat" milliy romani. Dramalari.

Abdulla Qodiriy romanlari. Yozuvchining ilk asarlari. "O'tgan kunlar" – birinchi o'zbek romani. "Mehrobdan chayon" romanining tahlili.

So'fi Olloyor ijodi. "Sabot ul- ojizin" asari sharhi.

Mumtoz o'zbek adabiyoti taraqqiyotining asosiy bosqichlari. Adabiyot tarixini davrlashtirish tamoyillari.

Mumtoz adabiyotga xos she'riy janrlar. Fard, qit'a, masnaviy, tuyuq, ruboiy, muammo, chiston.

Shamsiddin Muhammad binni Qays Roziy. "Al-Mo'jam" kitobida ilmi naqd, qofiya, ilmi bade.

Husayn Voiz Koshifiyning "Badoyi ul afkor fi sanoyi ul ash'or" asari. Yozuvchining tarjimai holi va ijodining ilk bosqichi.

Atoulloh Husayniy. "Badoyi-us-sanoyi asari". Aruz vazni va badiiy vositalar.

Mumtoz qofiya turlari. Zulqofiyatayn, Tarsi, Tajnisli qofiya. Qofiya aybiari, qofiya va radif. Qofiyaning o'ziga xos xususiyatlari.

Lafziy san'atlar. Tajnis va uning turlari. Iyhom, Tardu aks, Kitobot, Raddi matla. Mumtoz she'riyatida lafziy san'atlarning ahamiyati.

Ma'naviy san'atlar. Mubolag'a, tashbeh, tamsil, laff va nashr. Ma'naviy san'atlarning o'ziga xos xususiyatlari.

NAMUNAVIY SAVOLLAR

1. Mahmud Koshg'ariy va uning "Devonu lug'atit-turk" asaridagi afsona va xalq qo'shiqlari.
2. Noma janri va uning takomili. Munozara janri.
3. Ahmad Yassaviy. "Devoni hikmat" va hikmatnavislik an'anasi.
4. Atoyi ijodiy merosining o'rganilishi tarixidan. Atoyining lirik merosi.
5. Sakkokiy hayoti va ijodining o'rganilish tarixi.
6. Lutfiyning ijodiy faoliyati.
7. Alisher Navoiy hayoti va ijodiy faoliyati. Shoir hayoti va ijodining manbalari.
8. "Xazoyin ul-maoniy"-lirik qomus sifatida: tuzilishi va janr xususiyatlari.
9. "Xamsa" dostoni.
10. "Lisonu-t-tayr" falsafiy-tasavvufiy doston sifatida. Navoiyning tasavvufiy falsafasi.
11. "Mahbub-ul-qulub" asari. Asarning adabiy-estetik, axloqiy- ta'limiy ahamiyati.
12. "Munshaot" asari tahlili.
13. Bobur. Ijodkor biografiyasi va adabiy merosining o'rganilishi.
14. "Boburnoma" –adabiy –memuar asar sifatida.
15. Alisher Navoiyning adabiy-tanqidiy qarashlari.
16. Ogahiy-tarjimon. Ogahiy ijodida Navoiy an'analari.
17. Mumtoz uyg'onish o'zbek adabiyotining o'ziga xos xususiyatlari.
18. Ogahiy biografiyasi va adabiy merosi
19. Komil Xorazmiy ijodi va tarjimachilik..

20. Hamza ijodi va jadidchilik.
21. Gulxaniy ijodi va "Zarbulmasal" asari.
22. Nodira adabiy merosi.
23. Muhammad Rahimxon Feruz va Xorazm adabiy muhiti.
24. Ogahiy ijodini o'rganish manbalari.
25. Turdi Farog'iy ijodi va hajviyot.
26. Amiriy ijodi va Qo'qon adabiy muhiti.
27. Qul Ubaydiy ijodi.
28. Sayqaliy. "Bahrom va Gulandom" asari sharhi.
29. Sayyid Qosimiy. "Haqiqatnoma" asari.
30. Nizomulmulkning "Siyosatnoma" (Siyar ul-muluk) asari tahlili.
31. Alibek Rustamovning "Navoiyning badiiy mahorati" risolasi sharhi.
32. Turdi Farog'iy hajviyotida davr manzaralari.
33. Shermuhammad Munis va uning "Savodi ta'lim" risolasi.
34. Sayid Ahmad "Taashshuqnoma" asari tahlili.
35. Abdurauf Fitratning "Aruz haqida" risolasi sharhi.
36. Mumtoz adabiyotda debocha. Debocha turlari va an'avaviylik.
37. Ho'janazar Huvaydo lirikasi.
38. Ahmad Yugnakiy va uning "Hibbat-ul haqoyiq" asari.
39. Abdurahmon Jomiyning "Bahoriston" asari sharhi.
40. Ahmad Donish ijodi va uning " Navodirul-vaqoe" asari.
41. Umar Hayyom lirikasida ruboiy janri.
42. Muqimiyning "Sayohatnoma" va "Tanobchilar" asarida davr manzaralari.
43. Kaykovusning "Qobusnoma" asarining tarbiyaviy ahamiyati.
44. Almaiy ijodi va "Kalila va Dimna" tarjimasi.
45. Ishoqxon Ibrat. "Tarixi Farg'ona" asari.
46. Amiriy ijodida muhabbat mavzusi.
47. Imom al-Buxoriyning "Al-adab al-mufrad" asari.
48. Mumtoz adabiyotda marsiya janri.
49. Sakkokiy ijodida qasida janri.
50. Abulg'ozi Bahodirxon-davlat arbobi, tarixnavis olim.
51. "Shajarayi turk" asari sharhi.
52. Mahmud Zamahshariy va uning "Muqaddamat-ul-adab" asari.
53. Naim Karimovning "Cho'lpon" ma'rifiy romani tahlili.
54. "Alp Er To'nga" marsiyasi.
55. Mumtoz adabiyotda tazkira janri.
56. O'rta Osiyoning qomusiy olimlari: Forobiy, Al-Xorazmiy, Beruniy.
57. Xamsachilik an'analari.
58. A. Navoiyning nasriy asarlari.

59. Temuriylar davri adabiyotining o‘ziga xosligi.
60. Mumtoz asarlarda adabiy majoz, irfoniy ramz va timsollar.
61. A. Navoiyning “Holoti Pahlavon Muhammad” risolasi yaratilish tarixi.
62. Jaloliddin Rumiyning “Ma‘naviy masnaviy” asari yaratilish tarixi.
63. Badiiy adabiyot va tasavvuf timsollari.
64. Jaloliddin Rumiy ijodi.
65. Maxmur ijodi va hajviyot.
66. Avaz O‘tar ijodi.
67. Furqat ijodida uslubiy yangilanishlar.
68. Gulxaniy asarlarida tasvir haqqoniyligi.
69. Sadriddin Ayniy ijodi.
70. Haydar Xorazmiy “Gulshanul asror” asari tahlili.
71. Husayn Bayqaro va uning Risolasi.
72. Muhammad Solih. “Shayboniynoma” asari tahlili.
73. Mujrim Obid. Ruboiy va qit‘alar.
74. Nishotiyning “Husn va Dil”, “Boz va bulbul” dostonlari.
75. Poshshoxo‘ja. “Miftohul-adl”, “Gulzor” asarlari.
76. Xayriddin Sultonov asarlarida Bobur obrazi.
77. A. Hayitmetovning “Alisher Navoiyning adabiy-tanqidiy qarashlari” risolasi sharhi.
78. Ogahiy-mohir tarjimon.
79. Ibrohim Haqqul ijodida tasavvuf.
80. Rojiy Marg‘inoniy va uning “Hayrat-ul inson” asari sharhi.
81. Qutb Xorazmiyning “Xusrav va Shirin” dostoni.
82. Xorazmiyning “Muhabbatnoma” asari sharhi.
83. Hoshimjon Razzoqovning “Nodira” dramasi tahlili.
84. Xurshid Davronning “Bobur sog‘inchi” dramasi tahlili.
85. Xayriddin Sultonovning “Saodat sohili” qissasida Bobur ruhiyati tasviri.
86. Komil Avazning “Ogahiy” dramasi tahlili.
87. Mahmudxo‘ja Behbudiy maqolalari tahlili.
88. Alibek Rustamovning “So‘z xususida so‘z ” asari tahlili.
89. She‘riy san‘atlar va mumtoz qofiya.
90. Sidqiy Xondayliqiy ijodi
91. Ahmad Yassaviy va uning hikmatlari.
92. Alixonto‘ra Sog‘uniyning “Turkiston qayg‘usi” asari tahlili.
93. Sayfi Saroyi tarjimalari sharhi.
94. Muqimiy lirikasida muhabbat tasviri.
95. Ahmad Yassaviyning “Devoni hikmat” asari sharhi.
96. Abu Nasr Farobiyning “Fozil odamlar sharhi” asari tahlili.

97. Radiy Fishning “Jaloliddin Rumiy” asarida tasavvuf.
98. Xondamirning “Makorim ul-axloq” asarida Navoiy siymosi.
99. Mumtoz o‘zbek adabiyotida qofiya janri.
100. Karimbek Kamiy va Fazlulloh Almaiy ijodi.

Baholash mezonlari

Kirish sinovi og‘zaki ravishda o‘tkazilishi belgilangan bo‘lib, 100 ballik mezon asosida baholanadi.

Har qaysi savolga javobi quyidagicha baholanadi:

Baholash mezonlari

1) talabgor javobi 90-100 ball bilan baholanishi uchun:
- savolda qo‘yilgan masala mohiyati to‘liq adekvat anglanishi;
- javob berishda mustaqil va ijodiy fikrlashi;
- qo‘yilgan masala boshqa masalalar bilan bog‘lab tushuntirilishi;
- savol mazmunidagi masalaga doir ilmiy va hayotiy misollar keltirishi;
- masala yuzasidan yirik tadqiqotchi olimlar mulohazalarini qiyoslash;
- ilmiy kategoriya va atamalar bilan erkin mulohaza yuritishi lozim.

2) talabgor javobi 70-89 ball bilan baholanishi uchun:
- savolda qo‘yilgan masala mohiyati to‘liq adekvat anglanishi;
- javob berishda ko‘proq reproduktiv yondashuv ustun bo‘lishi;
- qo‘yilgan masala boshqa yondosh masalalardan ayri holda tushuntirilishi;
- savol mazmunidagi masala yuzasidan faqat hayotiy misollar keltirilishi;
- savoldagi masala bo‘yicha faqat muayyan darslik va o‘quv adabiyotlari mualliflari fikrining esga olinishi;
- javob berishda ilmiy atamalardan erkin foydalanmaslik, ularning faqat bir ma’nosi haqida tasavvurga ega bo‘linishi kerak.

3) talabgor javobi quyidagi holatlarda 60-59 ball bilan baholanadi:
- savol mohiyatining yetarlicha adekvat anglanmasligi;
- javob berishda muayyan manbaga qattiq bog‘lanib qolishi;
- qo‘yilgan masalaning boshqa masalalar bilan aloqasi haqidagi yordamchi ishoralarga e’tiborsizlik kuzatilsa;
- savol mazmunidagi masala yuzasidan bildiriladigan mulohazalar faqat kundalik kuzatishlar natijalari bilan chegaralansa;
- javob berishda ilmiy atamalarning faqat ommalashgan ma’nolarining tushunilishi, ularning chuqur ilmiy mohiyatini anglamaslik.

Boshqa barcha holatlarda talabgor javobi 59 va undan past ball bilan baholanadi.

O‘quv-uslubiy adabiyotlar va elektron ta’lim resurslari ro‘yxati

1. Abdullaev H. "Qutadg'u bilig"da folklorizmlar. – Filologiya fanlari nomzodi ilmiy darajasini olish uchun yozilgan dissertatsiya. – Toshkent, 2005.

2. Abdurahmonov A. Turkiy adabiyotning qadimgi davri. – Toshkent, 2006.

3. Adizova I. So'zumni o'qub anglag'aysen o'zumni... – Toshkent, 2008.

4. Adizova I. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. O'quv qo'llanma. – Toshkent, 2006.

5. Ahmad Said. Saylanma. Uch tomlik. – Toshkent: G'afur G'ulom, 1980-1983. Jimjitlik. – Toshkent: G'afur G'ulom, 1989.

6. Azimov U. Saylanma. – Toshkent: Sharq, 1995.

7. Boltaboev H. Mumtoz so'z qadri. – Toshkent: Adolat, 2004.

8. Vohidov E. Iztirob. – Toshkent: O'zbekiston, 1992.

9. Vohidov E. Yaxshidur achchiq haqiqat. – Toshkent: Nur, 1992.

10. Vohidov E. Saylanma. Ikki tomlik. – Toshkent: G'afur G'ulom, 1986.

11. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyot tarixi. – Toshkent: O'zbekiston yozuvchilar uyushmasi adabiyot jamg'armasi nashriyoti, 2006.

12. Yoqubov O. Saylanma. Uch tomlik. – Toshkent: G'afur G'ulom, 1985-1987.

13. Yoqubov O. Diyonat. – Toshkent: G'afur G'ulom, 1979.

14. Jabborov N. Zamon, mezon, she'riyat. – Toshkent: G'afur G'ulom, 2015.

15. Jabborov N. Adabiyot va milliy ma'naviyat. – Toshkent: Ma'naviyat, 2015.

16. Jo'raqulov U. Hududsiz jilva. – Toshkent.

17. Jo'raqulov U. Nazariy poetika masalalari: Muallif. Janr. Xronotop. – Toshkent: G'afur G'ulom, 2015.

18. Zulfiya. Asarlar. Uch jildlik. – Toshkent: G'afur G'ulom, 1983-1986.

19. Karimov B. Adabiyotshunoslik metodologiyasi. – Toshkent: Muharrir, 2011.

20. Karimov B. Abdulla Qodiriy fenomeni. – Toshkent, 2020.

21. Karimov N., Mamajonov S., Nazarov U., Sharafiddinov O. XX asr o'zbek adabiyoti tarixi. Oliy o'quv yurtlari uchun darslik. – Toshkent: O'qituvchi, 1999.

22. Mamatqulov M. Qadimgi turkiy adabiyotdagi janrlar poetikasi. – Filologiya fanlari nomzodi ilmiy darajasini olish uchun yozilgan dissertatsiya. – Toshkent, 2004.

23. Mirtemir. Asarlar. To'rt jildlik. – Toshkent: G'afur G'ulom, 1980-1983.

24. Muxtor A. Asarlar. To'rt tomlik. – Toshkent: G'afur G'ulom, 1980-1982.

25. Murod Tog'ay. Ot kishnagan oqshom. Qissalar. – Toshkent: Sharq, 1994.

26. Murod Tog'ay. Otamdan qolgan dalalar. Roman. – Toshkent: Sharq, 1994.

27. Murod Tog'ay. Bu dunyoda o'lib bo'lmaydi. Roman. – Toshkent: Sharq, 2001.

28. Orzibekov R. O'zbek adabiyoti tarixi. O'quv qo'llanma. – Samarqand, 2005.

29. Oybek. Mukammal asarlar to'plami. 20 jildlik. – Toshkent: Fan, 1990-1995.

30. Olimjon H. Mukammal asarlar to'plami. Besh jildlik. – Toshkent: Fan, 1975-1994.

31. Oripov A. To‘liq asarlar to‘plami. To‘rt jildlik. – Toshkent: G‘afur G‘ulom, 2001.

32. Parfi R. Sabr daraxti. – Toshkent: G‘afur G‘ulom, 1986.

33. Rahmon Sh. Saylanma. – Toshkent: Sharq, 1997.

34. Rahmonov N. Ruhiyatdagi nur murodi. – Toshkent, 2002.

35. Sirojiddinov Sh. Alisher Navoiy: manbalarning qiyosiy-tipologik va tekstologik tadqiqi. – Toshkent: Akademnashr, 2011.

36. Sodiq S. XX-XXI asrlar o‘zbek adabiyoti tarixi. Darslik. – Toshkent: Universitet, 2005.

37. Fitrat. Chin sevish. – Toshkent: G‘afur G‘ulom, 1997.

38. Fitrat. Tanlangan asarlar. 2-jild. – Toshkent: Ma’naviyat, 2000.

39. Xolmirzaev Sh. Uch jildlik. – Toshkent: Sharq, 2003.

40. Cho‘lpon. Asarlar. Uch jildlik. – Toshkent: G‘afur G‘ulom, 1994-1995.

41. Shayxzoda M. Asarlar. 6 tomlik. – Toshkent: G‘afur G‘ulom, 1969-1974.

42. O‘zbek mumtoz adabiyoti namunalari. (1-2 jild). – Toshkent: Fan, 2003, 2005.

43. Qodiriy A. O‘tkan kunlar. Mehrobdan chayon. Romanlar. – Toshkent: G‘afur G‘ulom, 1992.

44. Qodiriy A. Obid ketmon. – Toshkent: O‘zadabiynashr, 1960.

45. Qodiriy A. Kichik asarlar. – Toshkent: O‘zadabiynashr, 1969.

46. Qahhor A. Asarlar. Besh jildlik. – Toshkent: G‘afur G‘ulom, 1987-1989.

47. Qodirov P. Saylanma. Uch jildlik. – Toshkent: G‘afur G‘ulom, 1987-1988.

48. G‘ulom G‘afur. Asarlar. 12 tomlik. – Toshkent: Fan, 1970-1978.

49. Hoshimov O‘. Saylanma. Ikki jildlik. – Toshkent: Sharq, 1993.

50. Hoshimova D. “Boburnoma”ning ilmiy-tanqidiy matnini yaratish muammolari. – Toshkent, 2007.

51. www.literature.uz

52. Karimov N., Mamajonov S., Nazarov B., Normatov U., Sharafiddinov O. XX asr o‘zbek adabiyoti tarixi. Oliy o‘quv yurtlari uchun darslik. – Toshkent: O‘qituvchi, 1999.

53. Sanjar Sodiq. XX-XXI asrlar o‘zbek adabiyoti tarixi. Darslik. – Toshkent: Universitet, 2005.

54. Fitrat. Chin sevish. – Toshkent: G‘.G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 1997.

55. Abdulla Qodiriy asarlari: O‘tgan kunlar, Mehrobdan chayon. Romanlar. – Toshkent: G‘.G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 1992.

56. Abdulla Qodiriy. Kichik asarlar. – Toshkent: O‘zadabiynashr, 1969.

57. Cho‘lpon. Asarlar. Uch jildlik. – Toshkent: G‘.G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 1994-1995.

58. Oybek. Mukammal asarlar to‘plami. 20 jildlik. – Toshkent: Fan, 1990-1995.

59. G‘afur G‘ulom. Asarlar. 12 tomlik. – Toshkent: Fan, 1970-1978.

60. Abdulla Qahhor. Asarlar. Besh jildlik. – Toshkent: G‘.G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 1987-1989.

61. Hamid Olimjon. Mukammal asarlar to‘plami. Besh jildlik. – Toshkent: Fan, 1975-1994.

62. Maqsud Shayxzoda. Asarlar. 6 tomlik. – Toshkent: G‘.G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 1969-1974.

63. Mirtemir. Asarlar. To‘rt jildlik. – Toshkent: G‘.G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 1980-1983.

64. Zulfiya. Asarlar. Uch jildlik. – Toshkent: G‘.G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 1983-1986.

65. Asqad Muxtor. Asarlar. To‘rt tomlik. – Toshkent: G‘.G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 1980-1983.

66. Said Ahmad. Ufq. – Toshkent, 2019.

67. Said Ahmad. Saylanma. Uch tomlik. – Toshkent: G‘.G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 1980-1981.

68. Said Ahmad. Jimjitlik. – Toshkent: G‘.G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 1989.

69. Odil Yoqubov. Saylanma. Uch tomlik. – Toshkent: G‘.G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 1985-1987.

70. Odil Yoqubov. Diyonat. – Toshkent: G‘.G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 1979.

71. Pirimqul Qodirov asarlari: Saylanma. Uch jildlik. – Toshkent: G‘.G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 1987-1988. Avlodlar dovoni. – Toshkent: G‘.G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 1989.

72. Erkin Vohidov asarlari: Saylanma. Ikki tomlik. – Toshkent: G‘.G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 1986. Iztirob. – Toshkent: O‘zbekiston, 1992. Yaxshidur achchiq haqiqat. – Toshkent: Nur, 1992.

73. Abdulla Oripov. Tanlangan asarlar to‘plami. Sakkiz jildlik. – Toshkent: G‘.G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 2001-2016.

74. O‘tkir Hoshimov. Saylanma. Ikki jildlik. – Toshkent: Sharq, 1993.

75. Shukur Xolmirzaev. Uch jildlik. – Toshkent: Sharq, 2003.

76. Hasanov S. Boburning “Aruz risolasi” asari. – Toshkent: Fan, 1981.

77. To‘ychiyev U. O‘zbek poeziyasida aruz sistemasi. – Toshkent: Fan, 1985.

78. Rustamov Alibek. Aruz haqida suhbatlar. – Toshkent: Fan, 1972.